

Vedtak om lokal grunnordning

Ulnes, Skrautvål, Tingnes, Svenes, Tisleidalen og Aurdal sokn

Målform

I **Ulnes** og **Skrautvål** er liturgien på nynorsk

I **Tingnes**, **Aurdal**, **Svenes** og **Tisleidalen** er liturgien på bokmål

Ordning for hovedgudstjeneste – lokal grunnordning

Vedtatt etter soknemøte i Aurdal: *Dato*

Vedtatt etter soknemøte i Svenes: *Dato*

Vedtatt etter soknemøte i Skrautvål: *Dato*

Vedtatt etter soknemøte i Ulnes: *Dato*

Vedtatt etter soknemøte i Tingnes: *Dato*

Vedtatt etter soknemøte i Tisleidalen: *Dato*

A Hovedgudstjeneste

Menighets-/soknerådene har vedtatt følgende typer hovedgudstjenester:

- 1. Høymesse uten dåp (Full høymesseliturgi. Se vedtakene nedenfor)**
- 2. Høymesse med dåp (Ledd 8 og 9 faller bort. Ledd 12 faller bort)**
- 3. Forenklet gudstjeneste med nattverd (Ledd 8 og 9 faller bort. En benytter «Nattverdordning for særlige anledninger»)**
- 4. Forenklet gudstjeneste uten nattverd. (Ledd 8 og 9 faller bort. Hvis det ikke er dåp, kan en benytte en trosbekjennessalme i stedet for den Apostoliske trosbekjennelsen, i ledd 12. Ledd 17-20 faller bort.)**

B Gangen i gudstjenesten

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Ledd 1 Forberedelse:
  - **Fem minutter klokkeringing.**
  - **Klokker/medliturg går fram til lesepulten, framfører eventuelt kortfattet informasjon om dagens gudstjeneste, og sier: «La oss være stille for Gud».**
  - **Kort stillhet (30 sekund)**
  - **Tre klokkeslag**
- Plassering av syndsbekjennelsen:
  - **Før forbønn**
- Dåpens plassering i hovedgudstjenesten:
  - **Etter Gloria**
- Ledd 8 Dagens bønn:
  - **Er ikke med**
- Ledd 16 Kunngjøringer:
  - **Plasseres etter salme etter preken**
- Plassering av eventuelle hilsener, vitnesbyrd og forbønnsønsker i gudstjenesten:
  - **Forbønnsønsker, hilsener og vitnesbyrd avtales etter behov med liturgen**
- Vi minnes de døde og ber for de sørgende:
  - **Som avslutning i forbønn**
- Plassering av menighetens takkoffer:
  - **Samles normalt inn i kirkebenkene under salmen i ledd 17. Når det ikke er nattverd, samles takkofferet normalt inn ved gang rundt alteret under punkt 16. Takkofferet kan unntaksvis tas inn ved utgangen.**
- Under ledd 18 Takksigelse og bønn
«Stort er troens mysterium»:
  - **Utelates**
- Under ledd 19 Nattverdmåltidet
Mer utførlig fredshilsen:
  - **Utelates**
- Brødsbrytelse:
  - **Utelates**
- «Kom, for alt er ferdig»:
  - **Etter «Du Guds Lam»**

C De enkelte leddene

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Ledd 4 Samlingsbønn:
    - **Alternativ 1 benyttes normalt. Menighetsrådet stiller liturgen og ev. gruppen som forbereder gudstjenesten, fritt til å velge annen samlingsbønn ved enkelte anledninger**
  - Ledd (5) Syndsbekjennelse:
    - **Syndsbekjennelsen plasseres før forbønnen. Normalt benyttes alternativ B. Menighetsrådet stiller liturgen og ev. gruppen som forbereder gudstjenesten, fritt til å velge annen syndsbekjennelse ved enkelte anledninger**
  - Ledd 5 Bønnerop Kyrie:
    - **Trond H.F. Kverno 1977.**
  - Ledd 6 Lovsang Gloria:
    - **Rolf Karlsen 1969.**
  - Ledd 10 Evangelium
Halleluja/salme
    - **Evangelielesningen innledes og avsluttes med et hallelujaomkved eller en kort salme. Evangelieprosesjon benyttes normalt**
  - Ledd 12 Trosbekjennelse Credo:
    - **Normalt fremsies Den Apostoliske Trosbekjennelse. Menighetsrådet stiller liturgen og ev. gruppen som forbereder gudstjenesten, fritt til å velge annen Trosbekjennelse enkelte ganger**
  - Ledd 15 Forbønn:
    - **Minning av døde skal være med i forbønnen. Ellers stiller menighetsrådet liturgen og ev. gruppen som forbereder gudstjenesten, fritt til å velge Forbønn.**
- Menighetssvar til forbønn:
- **Henrik Ødegaard 2008. Menighetsrådet stiller liturgen og gruppen som forbereder gudstjenesten, fritt til å velge annet menighetssvar ved enkelte anledninger**
- Ledd 18 Takksigelse og bønn
Fadervår:
    - **Oversettelsen fra 2011 brukes**
  - Ledd 20 Måltidets avslutning

Takkebønn:

- **Menighetsrådet stiller liturgen fritt til å velge blant de fire takkebønnene**

– Ledd 22 Velsignelse:

- **Den aronittiske velsignelsen benyttes**

– Ledd 24 Utsendelse:

- **Liturg sier: «Gå i fred. Tjen Herren med glede»**

D Menighetens deltakelse i svar og bønner

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

– Amen etter inngangsord (ledd 3):

- **Nei**

– Respons etter tekstlesningene: Gud være lovet, ledd 7-10:

- **Nei**

– Den avsluttende delen av bønnene for takkoffer, ledd 16 og 17:

- **Nei**

– Den avsluttende delen av tilsigelsesordet etter utdelingen, ledd 19:

- **Nei**

– Den avsluttende delen i tre av alternativene til takkebønn etter nattverdmåltidet, i ledd 20:

- **Nei**

E Nattverd

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

– Vin og brød:

- **Avalkoholisert druevin og glutenfrie oblater benyttes normalt. Ved enkelte anledninger benyttes annen type brød**

– Utdelingsmåte:

- **Som hovedregel benyttes ordningen med intinksjon i kortrappa. Ved særskilte anledninger kan en benytte andre utdelingsmåter (som særkalk rundt alterringen)**

– Bruk av Nattverdordning for særlige anledninger:

- **Benyttes i forbindelse med forenklet gudstjeneste med nattverd**

F Dåp

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Dåpsfamiliens eller andre medliturgers medvirkning under dåpen:
  - **Menighetsrådet ønsker at det skal legges til rette for dåpsfamiliens og andre medliturgers medvirkning under dåpen**
- Bruk av dåpslys:
  - **Ja**
- Når i gudstjenesten dåpsbarnets/dåpskandidatens fulle navn skal nevnes:
  - **Under kunngjøringer**
- Hvor ofte det kan være dåp i hovedgudstjenesten:
  - **Normalt ingen begrensninger. Enkelte unntak (julaften, konfirmasjon, skole/barnehagegudstjenester, langfredag, påskenatt)**
- Hvor mange dåpsbarn/dåpskandidater det kan være i en gudstjeneste:
  - **Normalt ingen begrensninger**
- Dåp i egen gudstjeneste
  - **Nei. Det kan gjøres unntak ved særskilte omstendigheter**

G Liturgisk musikk

Menighetsrådet har gjort vedtak om musikk til følgende ledd:

- Bønnerop Kyrie:
  - **Primært Trond H.F. Kverno 1977. Annen melodi/serie kan benyttes ved enkelte anledninger**
- Lovsang Gloria:
  - **Primært Rolf Karlsen 1969. Annen melodi/serie kan benyttes ved enkelte anledninger**
- Halleluja:
  - **Primært NoS: 977.6. Salme kan benyttes ved enkelte anledninger**
- Trosbekjennelse Credo:
  - **Primært uten musikk. Ved enkelte anledninger kan man benytte melodi NoS 978.1, eller Nicenum NoS 979.1**
- Menighetssvar (forbønn):
  - **Primært Henrik Ødegaard 2008. Annet bønnesvar kan benyttes ved enkelte anledninger**
- Hilsen Prefasjonsdialog:
  - **Egil Hovland 1977**

- Hellig Sanctus:
  - **Egil Hovland 1977. Annen serie kan benyttes ved enkelte anledninger**
- Fadervår:
  - **Henrik Ødegaard etter Egil Hovland. Kan ved enkelte anledninger fremsies uten musikk**
- Du Guds Lam Agnus Dei:
  - **Trond Kverno 1977. Annen serie kan benyttes ved enkelte anledninger**
- Velsignelsen:
  - **Den aronittiske velsignelse fremsies eller messes**

H Medliturger

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Når medliturg skal benyttes der det er angitt ML/L eller L/ML:
  - **ML/L: Medliturg skal normalt lede**
  - **L/ML: Liturg skal normalt lede**
- Plan for hvordan medliturgenes medvirkning kan utvides:
  - **Konfirmantene skal få utvidet medliturg-ansvar**
  - **Trosopplæringstiltak skal som hovedregel knyttes an til gudstjenester og medvirkning på disse. Trosopplæringsmedarbeider deltar som medliturg.**
  - **Medlem av menighetsrådet er med som kirkeverter og tar inn offer**
  - **Annonserer muligheten for medvirkning under gudstjenesten. Dette kan gjøres på gudstjenestene (for eksempel under kunngjøringer. Eller at man deler ut flyer med utfordring om å bli medliturg). Man kan også skrive om dette i menighetsbladet**
  - **Involvere elever fra kulturskolen og Valdres folkehøgskole**
- Retningslinjer for medliturgenes antrekk (sivilt antrekk eller liturgiske klær):
  - **Medliturg benytter som hovedregel sivil antrekk. Klokker og konfirmanter kan benytte alba**

I Bevegelser og handlinger

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Om menigheten skal stå eller sitte under inngangs- og utgangssalmen, eventuelt også under andre salmer:

- **Menigheten står under prosesjon, Inngangssalme og Hilsen, under utgangssalmen og ved evangelieprosesjonen. Menigheten sitter under de andre salmene.**
- Inngangs- og utgangsprosesjon:
  - **Det skal som hovedregel være inngangsprosesjon. Det er anledning til – men ikke nødvendig med – utgangsprosesjon**
- Evangelieprosesjon:
  - **Ja**
- Søndagsskoleprosesjon:
  - **Det kan legges til rette for at det kan være søndagsskole for barna fra ledd 8 (bibelsk salme/salme) til ledd 19 (Nattverdmåltidet). Barna går ut under ledd 8 og kommer inn igjen før ledd 19**
- Hvordan ofring skal skje:
  - **Samles som hovedregel inn i benkene under ledd 17. Ved enkelte anledninger kan takkofferet tas inn ved gang rundt alteret (da som et eget ledd 16). Unntaksvis kan ofring skje ved utgangen**
- Anledning til lystenning:
  - **Før gudstjenesten, og i forbindelse med nattverdmåltidet**
- Frembæring av brød og vin:
  - **Brød og vin kan bæres fram i kirken under inngangsprosesjonen og settes på et sidebord i koret. Under ledd 17 (salme før nattverd) kan brød og vin bæres fram til alterringen – samtidig med takkofferet. Liturgen tar imot og setter alt på alteret.**

J Praktiske forhold og tilrettelegging

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Rutiner for bruken av kirkerommet før, under og etter gudstjenesten:
  - **Det legges til rette for stillhet og lystenning 10 minutter før gudstjenesten begynner.**
- Universell utforming:
  - **Det er installert høyttalere. Kirkerommene er (delvis) tilrettelagt for rullestolbrukere. En benytter intinksjon som hovedregel, for å lette tilgangen til nattverdmåltidet. En tar normalt inn takkoffer i benkene**
- Retningslinjer for privat fotografering og lyd- og bildeopptak under gudstjenesten:

- **All fotografering, lyd og video skal foregå på en diskret måte. Ved tvil avgjør liturgen det som skal skje/skjer i koret/kirkeskipet, og organisten det som skal skje/skjer på galleriet**
- Andre faste rutiner ut fra lokalt særpreg og lokale behov:
  - **Menighetsrådet har ansvar for ev. pynting av kirken til gudstjenestene**

K Retningslinjer for årsplanen

Menighetsrådet har gjort følgende vedtak:

- Hvor ofte en skal feire de ulike typene hovedgudstjenester i menigheten, og i de forskjellige kirkene dersom det er flere:
  - **Hovedgudstjenesten blir som hovedregel feiret som i alternativ 1 og 2 (se punkt A), avhengig av om det er dåp eller ikke. Enkelte ganger feires gudstjenesten slik den er skissert i alternativ 3 og 4**
- Dersom det er flere kirker, i hvilken kirke de særskilte høytidsdagene skal feires, og hvordan disse dagene kan veksle fra år til år:
- Hvordan menighetens trosopplæring skal integreres i gudstjenestefeiringen:
  - **Det er et mål å forankre alle trosopplæringstiltak i menighetens gudstjenestefeiring. Dette vil gjenspeiles i tema og konkret deltakelse fra barnas/de unges side. Mange trosopplæringstiltak er felles for hele kommunen. Det er derfor et mål at så mange gudstjenester som mulig framstår som felles for kommunen**
- Hvordan en i gudstjenestelivet skal ta hensyn til menighetens planer for diakoni, misjon, kirkemusikk osv.:
  - **En ønsker en tett integrering av planene for diakoni, misjon og kirkemusikk i gudstjenestefeiringen**
- Temagudstjenester:
  - **Det vil være rom for å feire temagudstjenester innenfor rammen av alle ovennevnte vedtak**

Vedlegg

Lokalt utformet gudstjenestebok, nynorsk og bokmål.

Lokalt utformet liturgi til utdeling, nynorsk og bokmål.